

Kadına Yönelik Şiddet Araştırması

Genç kadınlar en büyük şiddeti ailede görüyor; en yaygın şiddet türü ise ‘cinsel taciz’

Avrupa Birliği’nin “Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Toplum Kuruluşları (STK) Hibe Programı” çerçevesinde desteklenen ARI Hareketi’nin KAGİDER ortaklığı ile yürüttüğü “Eşitlik İçin Nesiller Arası Köprüler Projesi” kapsamında Türkiye çapında 6 ilde düzenlenen “Kadına Yönelik Şiddet Araştırması”na göre, kadın ya da erkek herkes şiddetle karşılaşılıyor. 16-25 yaş arasındaki kadınlar başta babaları ve erkek kardeşleri olmak üzere en çok aile bireylerinden fiziksel şiddet görüyor. Tanımadığı biri tarafından cinsel tacize uğradığını söyleyen kadın oranı yüzde 70’i buluyor. Cinsel taciz, erkeklerin uğradığı şiddet türlerinde de ilk sırada yer alıyor.

13 Şubat 2008 - ARI Hareketi’nin Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) ortaklığı ile kadına karşı şiddetin önlenmesi amacıyla yürütülen “Eşitlik İçin Nesiller Arası Köprüler Projesi” kapsamında Türkiye çapında 6 ilde (İstanbul, Ankara, İzmir, Isparta, Eskişehir, Kocaeli) “Kadına Yönelik Şiddet Araştırması” gerçekleştirildi. İnfakto Araştırma tarafından yapılan çalışmaya, 16 -25 yaş arasında, kadın-erkek 654 kişi katıldı.

“Kadın” olmak için “evlenmek” gerekiyor

Araştırmaya göre erkekler, kadınların “evlendikleri” zaman “kadın” olduklarını (yüzde 32,7), kadınlar ise erkeklerin “askere gittiği” zaman “erkek” olduklarını düşünüyor (yüzde 26,3). Katılımcıların yüzde 71,3’üne göre “evin temizliği ve bakımından”, yüzde 63,8’ine göre “yemek pişirmekten ve hazırlamaktan” kadınlar sorumlu. Buna karşılık katılımcıların yüzde 77,2’si “evdeki tamirat ve onarımlardan” erkeklerin sorumlu olduğunu belirtiyor. “Komşular ve aile ilişkileri” (yüzde 63) ile “çocukların eğitiminden” (yüzde 69,3) kadın ve erkeğin ortak sorumlu olduğu düşünülüyor.

Oğlanı er karı doğurur, kadının aklı kısa olur!

Kadınlarla ilgili atasözleri arasında erkekler ve kadınlar tarafından en olumlu bulunan atasözü “Yuvayı dişi kuş yapar”. Erkeklerin yüzde 69,7’si kadınların yüzde 68,8’ine göre bu atasözü “doğru”. Erkek çocuk doğurmanın marifet olduğunu tanımlayan “Oğlanı her karı doğurmaz, er karı doğurur” atasözünü “doğru” bulan erkek oranı yüzde 21,1 iken, kadın oranı yüzde 4,3.

“Kadının saçı uzun olur, aklı kısa” atasözü erkeklerin yüzde 19,9’u tarafından “doğru” olarak tanımlanırken, kadınların yüzde 2,1’i de bu atasözünü “doğru” buluyor.

Kadın ya da erkek herkes şiddetle iç içe yaşıyor

Araştırmaya göre kadın ya da erkek herkes şiddetle karşılaşılıyor. Erkeklerin yüzde 70,9’u, kadınların yüzde 58,7’si “herhangi birinden kötü söz işittiğini” söylüyor. Erkeklerin yüzde 48,6’sı, kadınların yüzde 28,7’si “herhangi birinden fiziksel şiddet gördüğünü” belirtiyor. Kadınlara dönük şiddetin kaynağına bakıldığında ilk sırada aile geliyor. Kadınların yüzde 34,4’ü babasından / ağabeyinden, yüzde 32,8’i anne / diğer aile büyüklerinden şiddet gördüğünü söylüyor. Kadınlar; “kıyafetleri ve erkek arkadaşları” nedeniyle erkeklere oranla daha yüksek oranda şiddet görürken, yine erkeklere oranla daha fazla “cinsel ayrımcılığa ve cinsel tacize” uğradıklarını kaydediyorlar.

Tacize uğrayan kadın hemen polise gitmeli

Katılımcıların yüzde 85,6’sı toplu taşıma aracında tacize uğrayan bir kadının vakit kaybetmeden polise başvurması gerektiğini söylüyor. Kocasından fiziksel şiddet gören bir kadının hemen polise başvurması gerektiğini kaydedenlerin oranı yüzde 66,2. İstemediği halde kocası tarafından cinsel ilişkiye uğrayan bir kadının polise gitmemesi, bu durumu gizlemesi gerektiğini söyleyenlerin oranı yüzde 18,5 ile “şiddete hoşgörü” sıralamasında ilk sırada yer alıyor. Erkeklerin yüzde 23,2’si, kadınların yüzde 18,8’i bu görüşü savunuyor.

Erkek ve kadının şiddet tanımı birbirinden farklı

Erkek ve kadınların şiddete bakış açısı farklı. Kadınların yüzde 96,3’ü “sokakta kız kardeşini bir erkekle gören ağabeyin kız kardeşini dövmesi”ni şiddet olarak tanımlarken, bu görüşte olan erkek oranı yüzde 75,5. “Erkek çocuk doğurmamış bir kadının aşağılanması”nın şiddet olduğunu söyleyen kadın oranı yüzde 93,6 iken, erkek oranı yüzde 78,3. “Politika, ekonomi matematik gibi konularda kadına sürekli anlamadığının, aklının ermediğinin aptal olduğunun söylenmesi”nin şiddet olduğunu söyleyen kadın oranı yüzde 85 iken, erkek oranı yalnızca yüzde 66,4.

Kadını kocası dövebilir ama yabancı biri döverse müdahale edilir

Şiddete tanıklık ettiği zaman müdahale edeceğini söyleyenlerin oranına bakıldığında “kocasından” ya da “herhangi bir adamdan” şiddet gören kadına gösterilen tavrın farklı olduğu görülüyor. Erkekler ve kadınlar, kadının kocasından dayak yemesini, yabancı bir erkekten dayak yemesine oranla “daha meşru” görüyor. Kadının kocasından dayak yemesi durumunda müdahale edeceğini söyleyen kadın oranı yüzde 54,4 iken, erkek oranı yalnızca 48,3. Buna karşılık sokakta yürüyen bir kadının yanında yürüyen bir adamdan dayak yediğini gördüğü zaman müdahale edeceğini söyleyen kadın oranı 62 iken, erkek oranı yüzde 73,3.